

Slutrapport

Återrapportering av ekonomiskt stöd till lokalt brottsförebyggande projekt

Det sker mycket brottsförebyggande arbete runtom i landet, både som projekt och i den löpande verksamheten. Några av dessa insatser har kunnat genomföras med hjälp av ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande rådet (Brå). Arbetet dokumenteras och efter insatsen lämnas en slutrapport till Brå.

Erfarenheterna från de olika projekten är många gånger intressanta för andra som arbetar med brottsförebyggande arbete och därför publicerar Brå ett urval av rapporterna på myndighetens webbplats.

För sakuppgifter och slutsatser står respektive författare eller organisation.

Fler rapporter finns att ladda ner på www.bra.se/lokaltarbete

**Slutrapport för
Projekt Vivir! Dnr B3.3-0519/2006**

Inkom
Brottsförebyggande rådet

2009-03-11

Projekt VIVIR!

Dnr. B3.3-0519/2006

Målgrupp

Vi har dels inriktat oss på ungdomar som befinner sig i riskzonen för ett kriminellt beteende, det vill säga att arbeta preventivt. Dels har vi arbetat med ungdomar som redan har kriminella livsstilar. Vi har arbetat mot bostadsområdet Vivalla i Örebro. Bostadsområdet kännetecknas av en hög grad av arbetslöshet och segregation och med en relativt hög grad av kriminalitet som följd (se tex. BRÅ:s officiella statistik).

Åtgärder/Genomförande

- Vi har arbetat aktivt med att hjälpa och förbereda ungdomar som avtjänar ett straff på fängelse eller annan institution för att motverka återfall. Vi har tex besökt vissa ungdomar på anstalten i slutet av deras fängelseperiod. Syftet har även varit att vi genom detta arbete ska få kontakt med de som varit frihetsberövade på ett mycket tidigt stadium. Idag har vi blivit så pass etablerade att flera som sitter fängslade självmant tar kontakt med oss.
- Skapat kontakter med befintligt lokalt föreningsliv (exempelvis idrott och musik). Mycket tid och energi har gått åt att hitta samarbetspartners som har ömsesidig nytta av varandra.
- Erbjudit ungdomar som läser på gymnasiet eller KOMVUX läxhjälp på torsdagkvällar.
- Introducerat ungdomar till ett aktivt friluftsliv. Tex var vi under sommaren 2007 på två läger med ungdomar, i Uskavi resp. Sixtorp.
- Arbetat på att förse ungdomar med arbete. Vi hade tex. under sommaren 2007 fem st feriepraktikanter som hade till uppgift att ordna aktiviteter i bostadsområdet. Dessa ungdomar fick på detta vis både arbetslivserfarenhet och goda referenser att visa upp i framtiden.
- Ungdomar som har känt sig vilslna och inte vetat vad de ska göra i framtiden har vi försökt att hjälpa med att hitta aktiviteter som passar dem. Det vanligaste har varit att vi har hjälpt dem få praktikplatser. Har de sedan fungerat bra på sina praktikplatser har flera sedan erbjudits en anställning.
- Genomfört resor med ungdomar med syfte att utvecklas som individ med nya perspektiv. Tex en "kulturresa" till Stockholm där vi besökte det Kungliga slottet, Vasamuseet och Skansen.
- Amigos var verksamma under sommaren 2007. Gruppen bestod av sex stycken ungdomar som alla har ett mer eller mindre kriminellt förflutet. De har alla en maktposition i stadsdelen Vivalla utifrån att alla vet vilka de är och att de har skaffats sig en hög position i den informella maktpyramid som området kännetecknas av (bland ungdomar).

Slutrapport för Projekt Vivir! Dnr B3.3-0519/2006

Dessa ungdomar genomförde under sommarveckorna 3-4 Amigosvandringar i veckan där syftet var att vara en lugnande och trygghetsskapande faktor för att motverka all form av missbruk, våldshandlingar och att vara ett allmänt stöd för yngre ungdomar. De skulle även se till att de äldre boende i området skulle känna sig tryggare på kvällstid i och med att Amigos var närvarande. Amigos hade alla likadana tröjor och jackor med texten "Amigos" för att de skulle vara lätta att känna igen.

Vid varje Amigosvandring var även minst en vuxen från Competencia alltid närvarande.

- Familjefester. Under sommaren ordnade Competencia tre stora familjefester i Vivalla. Här var de sex ungdomarna från Projekt Amigos en stark kraft i planeringen och genomförandet. Familjefesterna hade dels till syfte att de boende skulle få en rolig och positiv upplevelse för hela familjen. Dels var syftet att vi i Competencia skulle lära känna familjer i området. Under dessa fester så var det uppskattningsvis mellan 200-400 personer närvarande. Aktiviteter som genomfördes under festerna var:
 - Grillning där vi bjöd på mat och dryck
 - Studsmatta för barnen
 - Bad i mobila pooler.
 - Ansiktsmålning
 - Straffsparkstävling i fotboll
 - Dragkamp
- Fotbollsturnering i Vivalla. För de yngre barnen (10-12 år) i Vivalla anordnades en fotbollsturnering med ca tio lag. De två finallagen fick under kvällen sedan följa med till Behrmaréna och se den allsvenska matchen mellan ÖSK och Djurgården.
- Praktikanter med syfte att få jobb. Under året har vi haft fyra praktikanter som vi har ansvarat för. Detta har skett i samarbete med Socialförvaltningen. De har periodvis hjälpt oss med arbetsuppgifter men också periodvis haft praktik på andra företag. Syftet har hela tiden varit att de ska få en anställning någonstans.
- År 2007 ordnade vi två stora fotbollsturneringar i Vivalla. Inbjudna var gymnasieskolor från Örebro län. Syftet var att få fler ungdomar att upptäcka stadsdelen Vivalla. Framför allt att se stadsdelen med en positiv prägel: mycket folk som umgås och har kul tillsammans. Det skapar relationer och förtroende.

Detta är ett urval av aktiviteter vi genomfört i projekt VIVIR!. Tack vare att vi fick stöd från BRÅ för detta projekt så har vi nu etablerat oss i stadsdelen. Det bidrag som vi fick från BRÅ gjorde att vi kunde starta vår verksamhet. Det gjorde att vi under året har fått ett antal samarbetspartner som ger oss uppdrag så att vi även i framtiden ska finnas kvar i området. Tex är vi ansvariga för städningen av köpcentret i stadsdelen Vivalla på helgerna. Det gör att vi har haft möjlighet att hyra en lokal i Vivalla.

Av de aktiviteter som vi beskrivit ovan så har vi finansierat ett par med hjälp av externa aktörer. Tex Amigos var i samarbete med Örebro Kommun, ÖBO (Kommunalt bostadsbolag) och Hyresgästföreningen. Vi tog med dessa aktiviteter då de ändå faller inom ramen för Vivir!

Slutrapport för Projekt Vivir! Dnr B3.3-0519/2006

Effekter

Kvalitativa effekter

I vårt projekt har vi haft kontakt med ett stort antal ungdomar, uppskattningsvis ca 100 ungdomar som på olika sätt har tagit del av våra aktiviteter. Fyra killar med tydliga kriminella livsstilar har vi arbetat mycket nära med. Dessa har under perioder varit praktikanter i vårt projekt. Detta med syfte att vi i projektet ska haft möjlighet att träffa dem dagligen. Syftet har varit att de:

1. Ska upphöra med den kriminella livsstilen.
2. Bli aktiva medborgare i samhället i form av arbete, praktik eller utbildning.

Vi har lyckats med ett par: dessa läser idag på Universitetet i Örebro. En tredje arbetar på en biluthyrningsfirma. Oss veterligen har alla tre upphört med sin kriminella verksamhet (bygger på djupintervjuer sept. 2008 och egna observationer). Den fjärde personen har nyligen avverkat ett fängelsestraff och har i dagsläget praktik via Örebro kommun.

Utifrån djupintervjuer med ovan nämnda fyra hänvisar de till vårt projekt som en avgörande faktor till att de upphört med kriminalitet och att de kommit in i samhället. Det är naturligtvis svårt att påvisa kausala samband men det faktum att tre av dessa idag fungerar i samhället gör att vi ser att projektet tenderar ett visst resultat.

Utifrån de djupintervjuer vi gjort har vi försökt hitta några framgångsfaktorer som deltagarna pekat på:

- Viktigt med den dagliga kontakten.
- De motiverande samtalen var viktiga.
- Inte ge upp trots återfall. Fortsätta ge dem uppmärksamhet
- Låta de ta ansvar för vissa aktiviteter, tex fotbollsturneringar, gårdsfester osv.
- Att arbeta utifrån nätverk upplevdes som mycket positivt med blandning av nära anhöriga och myndighetspersoner som arbetar mot samma mål.

Kvantitativa effekter

Syftet från början i vår utvärdering att vi skulle jämfört antalet anmälda brott i Stadsdelen Vivalla mellan åren 2006 -2008. Tyvärr så är dessa siffror inte offentliga. En sådan jämförelse hade inte gett några bevis på om vi hade lyckats. Dock hade vi säkerligen kunnat utläsa tendenser.

Mvh

Ari Hyvönen Berg

Joakim Collgård

Projekt Vivir!, Örebro Competencia Utbildning